

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ : ០២២ អនក្រ.បក

សារាចរណែនាំ

ស្តីពី

ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៥

I. សេចក្តីផ្តើម

១- មាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ បានចែងអំពីប្រតិទិនសម្រាប់រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រចាំឆ្នាំជា៣ដំណាក់កាលគឺ (១) ដំណាក់កាលទី១: ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាពីខែមីនា ដល់ខែឧសភា (២) ដំណាក់កាលទី២: ការរៀបចំកញ្ចប់ថវិកាពីខែមិថុនា ដល់ខែកញ្ញា និង (៣) ដំណាក់កាលទី៣: ការអនុម័តថវិកាពីខែតុលា ដល់ខែធ្នូ។ ដើម្បីជាមូលដ្ឋាននៃការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៥ រាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានរៀបចំរួចហើយនូវក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។ ជាបន្តទៅទៀត រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវចេញសារាចរណែនាំ ស្តីពីការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ដើម្បីធ្វើជាមគ្គុទ្ទេសក៍សម្រាប់ណែនាំ និងជាជំនួយដល់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៥ របស់គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដោយគ្របដណ្តប់ទាំងថវិកាមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ដែលជាអង្គបាលថ្នាក់ជាតិ។ ដោយឡែក ចំពោះការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា សម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវមានសារាចរណែនាំដោយឡែកមួយទៀត ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីបេហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/ ០៦១១/០១១ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១។

២- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ជាផែនការថវិការយៈពេលមធ្យម (៣ឆ្នាំរំកិល) ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីគោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន កម្មវិធីយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពដើម្បីអនុវត្ត ព្រមទាំងសូចនាករ និងគោលដៅសូចនាករសម្រាប់វាស់វែងលទ្ធផលនៃការអនុវត្ត។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា គឺជាមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់សម្រាប់ (១) ផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ (២) បង្កើនសុក្រឹតភាពក្នុងការគណនាតម្រូវការថវិកា (៣) ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ពន្យល់និងធ្វើអំណះអំណាងលើតម្រូវការថវិកា (៤) ធានានិរន្តរភាពនៃកម្មវិធី និងយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព និង (៥) ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់វាយតម្លៃលើអាទិភាពក្នុងការកំណត់កញ្ចប់ និងការរំកិលថវិកា។ នៅក្នុងន័យនេះ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា គឺជាឧបករណ៍យ៉ាងសំខាន់សម្រាប់ការបង្កើតឲ្យមានយន្តការកាន់តែមានភាពប្រាកដនិយម ក្នុងការជួយបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធិនៃការប្រើប្រាស់ថវិកា តាមរយៈការជួយតម្រង់ និងជំរុញការរំកិលថវិកាឲ្យចំទិសដៅ បម្រើឲ្យសកម្មភាពអាទិភាព និងចំណុចតម្រូវការជាក់ស្តែង សំដៅធ្វើឲ្យរាល់ចំណាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ទាំងចំណាយរបស់រដ្ឋបាលកណ្តាល ទាំងចំណាយរបស់មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត បម្រើឲ្យគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រ និងអាទិភាពរបស់ខ្លួន ក៏ដូចជាគោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រ និងអាទិភាពរបស់

វិស័យនីមួយៗ សម្រាប់រួមចំណែកសម្រេចឲ្យបាននូវគោលនយោបាយរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា គឺជាកម្មវត្ថុនៃការងារដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ ក្រសួងមួយត្រូវមានផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាតែមួយ ដែលគ្របដណ្តប់ទាំងថវិការបស់រដ្ឋបាលកណ្តាល និងរបស់មន្ទីររាជធានី-ខេត្តចំណុះក្រសួងនោះ។

៣- កត្តាគន្លឹះមិនអាចខ្វះបានដើម្បីឲ្យផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា អាចក្លាយជាឧបករណ៍ និងយន្តការដែលមានប្រសិទ្ធភាពជាក់ស្តែង ក្នុងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងភាពស័ក្តិសិទ្ធិ ក្នុងការរីកាជ និងគ្រប់គ្រងថវិកា គឺការធ្វើឲ្យមានសមាហរណកម្មពិតប្រាកដ រវាងថវិកាចរន្តនិងថវិកាមូលធន រវាងថវិកាជាតិនិងថវិកាហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ឲ្យទៅជាថវិកាមួយឯកភាព និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ នៅក្នុងន័យនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗចាំបាច់ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យក្រុមការងារថវិការបស់ខ្លួន ដែលមានសមាសភាពមកពីនាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំថ្ងៃនិងគណនេយ្យ នាយកដ្ឋានផែនការ អង្គភាពជំនាញ និងអង្គភាពគ្រប់គ្រងគម្រោង មានដំណើរការដោយសកម្មមានប្រសិទ្ធភាព និងមានការទទួលខុសត្រូវ។ គួនាទីក្រុមការងារថវិកា ត្រូវខិតខំធ្វើម៉េចឲ្យធនធានទាំងអស់ក៏ដូចជាសកម្មភាពការងារទាំងអស់របស់ក្រសួង-ស្ថាប័នខ្លួន ត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងចេតនាសម្ព័ន្ធនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា សំដៅធ្វើយ៉ាងណាឲ្យការរីកាជថវិកាមានប្រសិទ្ធភាព (ចំសេចក្តីត្រូវការពិតប្រាកដ) និងមានគុណភាពរវាងគោលបំណងគោលនយោបាយ និងរវាងកម្មវិធី នៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិការបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន។

៤- ចាប់តាំងពីត្រូវបានដាក់ឲ្យអនុវត្តជាលើកដំបូងក្នុងឆ្នាំ២០០៨ មកទល់នឹងពេលនេះ ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ជារួម ត្រូវបានកែលម្អជាលំដាប់ៗ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ការងារនេះនៅតែមិនទាន់បានដល់កម្រិតដែលរាជរដ្ឋាភិបាលចង់បាននៅឡើយទេ។ លើសពីនេះ គួររំលឹកថា នៅពេលដែលកម្មវិធីតែម្តងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈកំពុងឈានដល់ដំណាក់កាលអនុវត្តបញ្ចប់ដំណាក់កាលទី២ (ការបង្កើនគណនេយ្យភាពហិរញ្ញវត្ថុ) និងគ្រៀមអនុវត្តដំណាក់កាលទី៣ (ការបង្កើនការរៀបចំថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយ) និងទី៤ (ការបង្កើនគណនេយ្យភាពសមិទ្ធិកម្ម) នៅមុនដំណាច់នីតិកាលទី៤ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញ "ទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រនៃកំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធថវិកានៅកម្ពុជា ២០១៣-២០២០" ដែលជាទិសដៅនៃការផ្លាស់ប្តូរប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងថវិកាជាជំហានៗ ពីការផ្តោតលើធាតុចូលនិងមជ្ឈការ ឆ្ពោះទៅរកប្រព័ន្ធថវិកាថ្មី គឺការផ្តោតលើលទ្ធផលប្រសិទ្ធភាព និងមិជ្ឈការ ។ នៅលើមាតិកានៃកំណែទម្រង់នេះ ឆ្នាំ២០១៥ នឹងមានក្រសួងចំនួន ១០ ត្រូវក្លាយទៅជាក្រសួងដែលត្រូវអនុវត្ត "ថវិកាកម្មវិធីពេញលេញ" ដោយមានការរីកាជថវិកានិងការធ្វើប្រតិបត្តិកម្មសិទ្ធិអំណាច ក្នុងការអនុវត្តចំណាយមួយចំនួន រហូតដល់កម្រិតអគ្គនាយកដ្ឋាន ឬអាចដល់នាយកដ្ឋាន ហៅថា "អង្គភាពថវិកា"។ ក្រសួងទាំង ១០ រួមមាន ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, ក្រសួងសុខាភិបាល, ក្រសួងកិច្ចការនារី, ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ, ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ, ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ, ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់, និងក្រសួងយុត្តិធម៌។ ជាមួយគ្នានឹងការដាក់ឲ្យអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីពេញលេញ និងការបង្កើតឲ្យមានអង្គភាពថវិកាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងថវិកានៅក្រសួងទាំង១០ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៥ទៅ "ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុតាមប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា (FMIS)" នឹងត្រូវដាក់ឲ្យអនុវត្តជាបណ្តើរៗដែរ ដោយចាប់ផ្តើមចេញពីអគ្គនាយកដ្ឋានតេឡេកម្មជាតិ ហើយដើម្បីគាំទ្រដល់ការងារទាំងអស់នេះ និងដើម្បីឲ្យកាន់តែស្របតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិ "មតិកាថវិកាថ្មី" ក៏នឹងត្រូវដាក់ឲ្យអនុវត្តក្នុងពេលដំណាលគ្នានេះដែរ។ ជារួម អាចនិយាយបានថា ការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០១៥ គឺជាការចាប់ផ្តើមនៃដំណើរឈានឆ្ពោះទៅរកប្រព័ន្ធថវិកាថ្មី ហើយក៏អាចចាត់ទុកថាជារបត់ថ្មីនៃការងារគ្រប់គ្រងថវិកា ជាពិសេសការងាររៀបចំថវិកា។ នៅក្នុងបរិការណ៍នេះ ដើម្បីឲ្យថវិកាអាចជាឧបករណ៍ដ៏មានប្រសិទ្ធភាពពិតប្រាកដ សម្រាប់រួមចំណែកអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាល ទី៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៤-២០១៨ ឲ្យបានជោគជ័យ ក្រសួង-ស្ថាប័ន

ចាំបាច់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើកម្ពស់គុណភាពនៃការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឲ្យបានប្រសើរវែងឡើយ។ ក្នុងន័យនេះ ដើម្បីជាមគ្គុទេសក៍ក្នុងការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៥ រាជរដ្ឋាភិបាលសូមធ្វើការណែនាំដល់គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដូចតទៅ៖

II. ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និង គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

៥-ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ មានតួនាទីផ្តល់ជាទស្សនៈវិស័យទូលំទូលាយនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងកំណត់ពីការរឹងមាំផ្នែកគោលនយោបាយ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលមានលទ្ធភាពអាចនឹងសម្រេចបាន ហើយតាមរយៈនេះ បង្កើតបានជាលំហរគោលនយោបាយរួម សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អាចកំណត់ទិដៅការងាររយៈពេលខ្លី និងមធ្យមរបស់ខ្លួន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក៏កំណត់អំពីលទ្ធភាពផ្នែកធនធាន និងអាទិភាពគោលនយោបាយចម្បងៗដើម្បីសម្រេចគោលដៅរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ដូចនេះអាចនិយាយបានថា នៅក្នុងដំណើរការនៃការរៀបចំផែនការថវិកា ការកំណត់ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ គឺជាយន្តការពិលើចុះក្រោម ចំណែកឯការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាគឺជាយន្តការពីក្រោមឡើងលើ។ យន្តការទាំងពីរនេះ គឺមានភាពចាំបាច់មិនអាចខ្វះបាន ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាព និងភាពប្រាកដប្រជានៃការរៀបចំថវិកា។ នៅក្នុងន័យនេះ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៥ រាជរដ្ឋាភិបាលសូមគូសរំលេចនូវខ្លឹមសារស្នូល នៃក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដូចខាងក្រោម៖

ក. ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច

៦-តាមការព្យាករដោយប្រយ័ត្នប្រយោជន៍ និងដោយផ្អែកលើនិន្នាការសេដ្ឋកិច្ចដើមឆ្នាំនេះ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០១៤ នេះ អាចនឹងបន្តសម្រេចបាន៧% ដូចដែលបានគ្រោងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤។ ចំពោះកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥ វិញ តាមការព្យាករ អាចនឹងបន្តសម្រេចបានក្នុងរង្វង់៧%។ កំណើននេះនឹងបានមកពីកំណើនវិស័យកសិកម្មប្រមាណ៣,៩% វិស័យឧស្សាហកម្មអាចនឹងមានកំណើនប្រមាណ៨,៧% វិស័យវាយនភណ្ឌនឹងអាចកើនឡើងប្រមាណ៨,២% វិស័យសេវាកម្មអាចនឹងសម្រេចបានកំណើនប្រមាណ ៧%។

៧-អតិផរណានៅឆ្នាំ២០១៤ តាមការប៉ាន់ស្មាន នឹងមានកម្រិត៣,៥% គឺដូចទៅនឹងការព្យាករក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤ ហើយនឹងបន្តរក្សាកម្រិតថេរក្នុងកម្រិត៣,៥% ដដែល ក្នុងឆ្នាំ២០១៥។

៨-អត្រាប្តូរប្រាក់នៅឆ្នាំ២០១៤ តាមការប៉ាន់ស្មាន នឹងមានតម្លៃជាមធ្យម៤ ០៥០រៀល ក្នុង១ដុល្លារអាមេរិក ដូចគ្នានឹងការព្យាករក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤។ តាមការព្យាករ នៅឆ្នាំ២០១៥ អត្រាប្តូរប្រាក់មធ្យមប្រចាំឆ្នាំនឹងនៅតែមានតម្លៃ៤ ០៥០រៀល ក្នុង១ដុល្លារអាមេរិក ដែលកម្មវត្ថុចម្បងគឺដើម្បីរក្សាគុណភាពនៃការប្រើប្រាស់រូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក ការប្រកួតប្រជែងជាមួយដៃគូពាណិជ្ជកម្មលើពិភពលោក និងការបង្កើនជំនឿទៅលើការប្រើប្រាស់រូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក។

៩- ឱនភាពគណនីចរន្តនៅឆ្នាំ២០១៤ តាមការប៉ាន់ស្មាន នឹងមានកម្រិត ៩,២៩% នៃផលស ដូចគ្នានឹងការព្យាករក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១៤ គឺបានប្រសើរឡើង ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៣ ដែលមានកម្រិត ៩,៤៥% នៃផលស។ ទន្ទឹមនេះ តាមការព្យាករនៅឆ្នាំ២០១៥ ឱនភាពគណនីចរន្ត នឹងបន្តធ្លាក់ចុះ ទៀតមកត្រឹម ៩,១៤% នៃផលស។ និន្នាការនៃការធ្លាក់ចុះឱនភាពគណនីចរន្ត ដោយសារសមត្ថភាពនាំចេញ

របស់កម្ពុជាមានការកើនឡើងជាលំដាប់ ទន្ទឹមនឹងផលិតផល និងវត្ថុធាតុដើមមួយចំនួនចាប់ផ្តើមមានមូលដ្ឋាន ផលិតនៅក្នុងស្រុកជំនួសការនាំចូលជាបណ្តើរៗ។

ខ. ប្រកបខ័ណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

១០-ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃ “យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣” និង “ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០១៤-២០១៨” គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥-២០១៧ ត្រូវបាន កំណត់គោលដៅសំខាន់ៗដូចតទៅ៖

- បន្តសម្រេចឲ្យបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ ប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងចីរភាព ព្រមទាំងធានា បាននូវស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងបរិការណ៍នៃអត្រាអតិផរណាទាប និង អត្រាប្តូរប្រាក់មានស្ថិរភាព។
- ធានាការអនុវត្តគោលនយោបាយដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាពនៅកម្ពុជា សំដៅសម្រេចគោលដៅនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន និងបែងចែកផ្លែផ្កានៃ កំណើនប្រកបដោយសមធម៌ ដល់គ្រប់ស្រទាប់វណ្ណៈនៃប្រជាជន។
- ធានាបន្តអនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ចាំបាច់នានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលឲ្យមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅ និង ទទួលបានលទ្ធផលជាផ្លែផ្កា រួមមាន កំណែទម្រង់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ កំណែទម្រង់រដ្ឋបាល សាធារណៈ កំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ កំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ និងគុណការ កំណែទម្រង់ដីធ្លី និង ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ។
- បន្តអនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសគោលនយោបាយស្តីពីការជំរុញ ផលិតកម្មស្រូវ និងការនាំចេញអង្ករ។
- ធានាការចាប់ផ្តើមអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្ម។
- ពង្រឹង និងពង្រីកលំហូរថវិកា រួមទាំងយន្តការគ្រប់គ្រងវិបត្តិដើម្បីទប់ទល់វិបត្តិកលិយុគ និង ហានិភ័យផ្សេងៗដែលអាចកើតមានឡើងដោយហេតុ ជាពិសេសបំពេញឡើងវិញនូវប្រាក់ បញ្ញើរដ្ឋ។
- ពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ឲ្យស្ថិតក្នុងកម្រិតមួយដែល អាចគ្រប់គ្រងបាន និងប្រកបដោយចីរភាព។
- លើកកម្ពស់គុណភាព ពង្រីកការទទួលបានភាពពេញចិត្ត និងប្រសិទ្ធភាពនៃសេវាសាធារណៈ។
- ធានាបន្តការពារឲ្យបានទាំងស្រុងនូវអធិបតេយ្យ និងបូរណភាពទឹកដី ដើម្បីបន្តរក្សាសន្តិភាព សន្តិសុខ សុវត្ថិភាព សេរីភាព ប្រជាធិបតេយ្យ និងសុភមង្គលជូនប្រជាពលរដ្ឋ។

១១-ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅខាងលើ គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥- ២០១៧ មានគោលដៅបង្កើនការប្រមូលចំណូលក្នុងប្រទេសឲ្យបានប្រមាណ ០,៥%នៃផសស ក្នុង១ឆ្នាំ ហើយ ពង្រឹងវិន័យនិងបង្កើនគុណភាពចំណាយ តាមរយៈការធ្វើវិចារណកម្ម និងការធ្វើអាទិការបន្ថែមកម្មចំណាយ ក្នុង គោលដៅរក្សាអតិរកថវិកាចរន្តឲ្យបានក្នុងរង្វង់៣%នៃផសស និងឱនភាពថវិកាសរុបឲ្យស្ថិតក្រោម៥%នៃផសស។ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ចំណូលសរុបក្នុងប្រទេសសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវសម្រេចឲ្យបាន១៥,៩៥%នៃផសស ក្នុងនោះ ចំណូលក្នុងប្រទេសថ្នាក់ជាតិ ត្រូវសម្រេចឲ្យបាន១៥,០៥%នៃផសស។ ចំណូលចរន្តថ្នាក់ជាតិ ត្រូវសម្រេចឲ្យបាន១៤,៨៧%នៃផសស គឺចំណូលពីអត្តនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា ត្រូវ សម្រេចឲ្យបាន ៧,០៨%នៃផសស ចំណូលពីអត្តនាយកដ្ឋានពន្ធដារត្រូវសម្រេចឲ្យបាន៥,៤១% នៃផសស ចំណូលសារពើពន្ធផ្សេងៗទៀតត្រូវសម្រេចឲ្យបាន០,៤៤%នៃផសស និងចំណូល

មិនមែនសារពើពន្ធត្រូវសម្រេចបាន១,៩៨%នៃផសស។ ចំណូលមូលធនក្នុងប្រទេសត្រូវសម្រេចបាន ០,១៨% នៃផសស។

- ចំណាយសរុបសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវរក្សាឲ្យនៅត្រឹម២០,៩១%នៃផសស ដោយចំណាយចរន្តនឹងកម្រិតត្រឹម១៣%នៃផសស ដោយផ្ដោតអាទិភាពលើការបង្កើនចំណែកបៀវត្សសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធឲ្យបាន ៤៧% នៃចំណាយចរន្តសរុប ឬស្មើប្រមាណ ៦,១១%នៃផសស។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ចំណាយមូលធននឹងរក្សាត្រឹម៧,៩១% នៃផសស ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការវិនិយោគទ្រទ្រង់កំណើន។

១២-ដើម្បីធានាឲ្យគោលដៅចំណូលសរុបខាងលើអាចសម្រេចបានជោគជ័យ រាជរដ្ឋាភិបាលពុំមានគោលការណ៍បង្កើតបន្ទុកពន្ធមួយ ឬតម្លើងពន្ធបន្ថែមដល់ប្រជាជន និងជនរងគ្រោះទេ គឺរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្ដោតលើការពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងច្បាប់ដែលមានស្រាប់ តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងមុតស្រួច ទាំងតាមវិធានការរដ្ឋបាល និងវិធានការគោលនយោបាយ ទាំងសម្រាប់រយៈពេលខ្លី មធ្យម និងវែង ជាពិសេសការលើកកម្ពស់វប្បធម៌បង់ពន្ធ ការបង្ក្រាបអំពើរត់ពន្ធ និងការគេចវេរៈពន្ធគ្រប់រូបភាពឲ្យដល់ប្រជាជន ព្រមទាំងការកែលម្អអភិបាលកិច្ចក្នុងការប្រមូលចំណូល ទាំងក្នុងផ្នែកគយ និងផ្នែកពន្ធដារ ព្រមទាំងផ្នែកមិនមែនសារពើពន្ធ ជាពិសេសតាមរយៈការដាក់ឲ្យអនុវត្ត **យុទ្ធសាស្ត្រការងារសំខាន់ៗរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៨** ក្នុងនោះក្របខ័ណ្ឌនៃវិធានការសំខាន់ៗ ដូចតទៅ៖

១៣-វិធានការផ្នែកចំណូលគយ និងរដ្ឋាករ មានដូចខាងក្រោម៖

- ពង្រឹងនីតិវិធីត្រួតពិនិត្យ និងបញ្ជូនទំនិញពីគយ តាមរយៈការពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងឯកសារនាំចេញនាំចូល ការកំណត់ទិន្នន័យអប្បបរមាក្នុងវិក័យប័ត្រទំនិញ ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃសង្គតិភាព និងអនុលោមភាពឯកសារទំនិញ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រព័ន្ធទិន្នន័យតម្លៃគិតពន្ធគយស្របតាមតម្លៃទិញលក់ពិត ពង្រីកនិងបច្ចុប្បន្នកម្មប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហានិភ័យនិងជនរងគ្រោះ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានសម្ងាត់ និងពង្រីកសវនកម្មក្រោយការបញ្ជូនទំនិញពីគយ។
- ពង្រឹងយន្តការឆ្លងកាត់ ដោយផ្ដោតជាសំខាន់លើការបង្ក្រាបអំពើរត់ពន្ធ ក្នុងនោះរួមមានការបន្តអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរយៈពេល៦០ថ្ងៃ។
បន្តឃ្លាំមើលអនុលោមភាពនៃទំនិញក្រោមរបបអនុគ្រោះ ដាក់អនុវត្តតែមន្ត្រីសម្គាល់យានយន្តនាំចូលរួចពន្ធ និងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យយានយន្ត រៀបចំសន្និធិគយបណ្តោះអាសន្ននៅតាមការិយាល័យគយព្រំដែនគោក។
- ពង្រឹងយន្តការគាំទ្រ ដោយផ្ដោតជាសំខាន់លើការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវប្រព័ន្ធអាស៊ីគូជា ប្រព័ន្ធបញ្ជូនជាតិគៃមួយ និងយន្តការសហប្រតិបត្តិការរវាងគយនិងវិស័យឯកជន។
- កែសម្រួលអត្រាអាករពិសេសលើមុខទំនិញមួយចំនួន ដូចជា បារី និងភេសជ្ជៈមានជាតិអាល់កុល រថយន្ត គ្រឿងអេឡិចត្រូនិច (ទូរស័ព្ទ)។
- ការអនុវត្តតឹងរឹងនូវការប្រើប្រាស់តែមលើផលិតផលជាប់អាករពិសេស និងសនិទានកម្មទំនិញនាំចូល ដែលជាប់អាករពិសេស។
- ចាប់ផ្ដើមសិក្សា និងពិនិត្យឡើងវិញ ដើម្បីធ្វើវិចារណកម្មបន្ទាត់អត្រាពន្ធនាំចូល និងស្វែងរកវិធីសាស្ត្រក្នុងការកំណត់ថ្លៃមូលគិតពន្ធ ដែលមានលក្ខណៈជាក់ស្ដែងនិយម។
- ពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃកម្មវិធីកំណែទម្រង់គយ និងការគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស ព្រមទាំងមុខងារសវនកម្មផ្ទៃក្នុងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

១៤-វិធានការផ្នែកចំណូលពន្ធដារ មានដូចខាងក្រោម៖

- អនុវត្តផែនការសកម្មភាព និងអាទិភាពដែលបានរៀបចំដោយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដូចជា ពិនិត្យឡើងវិញលើអនុក្រឹត្យស្តីពី ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីភ្នាក់ងារសេវាកម្ម ពន្ធដារ សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីវិធានការ និងនីតិវិធីបណ្តឹងតវ៉ា រៀបចំសៀវភៅណែនាំស្តីពី ការគ្រប់គ្រង និងប្រមូលបំណុលពន្ធ សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីក្រមសីលធម៌របស់មន្ត្រីពន្ធដារ ព្រមទាំងរៀបចំផែនការសកម្មភាព និងអាទិភាពក្នុងការរៀបចំច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗ ទៀត។
- កំណត់គោលដៅប្រមូលបំណុលពន្ធនៅតាមនាយកដ្ឋាន និងសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌ។
- បន្តការងារលុបចោលការចុះបញ្ជី (De-registration) ចំពោះសហគ្រាសដែលបាត់ខ្លួន មិន ដាក់លិខិតប្រកាស និងគ្មានសកម្មភាព ដើម្បីគ្រប់គ្រងបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធចរន្ត និងធ្វើឲ្យសុក្រិត នូវបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធដែលមានសកម្មភាពអាជីវកម្មពិតប្រាកដ។
- ផ្តល់ធនធាននិងមធ្យោបាយឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដល់ការងារផ្តល់សេវាអ្នកជាប់ពន្ធនៅអង្គភាព មូលដ្ឋាន និងថ្នាក់កណ្តាល នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដើម្បីធានាការអនុវត្តគោលដៅយុទ្ធ- សាស្ត្រពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សេវាអ្នកជាប់ពន្ធប្រកបដោយភាពជោគជ័យ។
- កែលម្អវិធីសាស្ត្រកំណត់ហានិភ័យដែលមានស្រាប់ និងរៀបចំសារពរណែនាំសម្រាប់ដាក់ឲ្យ ប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនូវស្តង់ដាររួមមួយ ដើម្បីចុះធ្វើសវនកម្ម និងចៀសវាងការធ្វើសវនកម្មត្រួត ជាងគ្នា។
- រៀបចំការកត់ត្រាលទ្ធផលសវនកម្ម និងផ្តល់មតិគ្រលប់វិញ ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ការកំណត់ហានិ- ភ័យមុនពេលចុះសវនកម្មកន្លងមក សម្រាប់កែលម្អវិធីសាស្ត្រកំណត់ហានិភ័យនៅពេលក្រោយ និងធ្វើការវាយតម្លៃឥរិយាបថអ្នកជាប់ពន្ធ (ដូចជាគោរពច្បាប់ កំហុសអចេតនា អនុវត្តច្បាប់ ខុស ប្រកាសប្រាក់ពន្ធខ្លះ គេចវេះពន្ធច្រន់ធ្ងរ)។
- ចាប់ផ្តើមអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាប្រព័ន្ធ ជាពិសេស ខាងផ្នែកប្រមូលពន្ធ ដូចជាការផ្តល់ សេវាជូនអ្នកបង់ពន្ធ ការធ្វើសវនកម្ម និងការត្រួតពិនិត្យប្រទាក់ក្រឡាគ្នា។
- កែសម្រួលអត្រាអាករពិសេស និងមូលដ្ឋានគិតអាករពិសេស លើមុខទំនិញមួយចំនួន ដូចជា បារី និង ភេសជ្ជៈមានជាតិអាល់កុល។
- ជំរុញការអនុម័តសេចក្តីព្រាងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រតិបត្តិការប្រេងកាត។

១៥-វិធានការផ្នែកចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ មានដូចខាងក្រោម៖

- បន្តស្រាវជ្រាវ និងកំណត់ឲ្យបានច្បាស់លាស់នូវបំណុលមិនមែនសារពើពន្ធគ្រប់ប្រភេទ ហើយ បន្តជំរុញការអនុវត្តនូវផែនការតឹងទារបំណុលទាំងអស់នោះ ដោយម៉ត់ចត់ជាប្រចាំ និងសង្គតិ- ភាព។
- យកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេស ទៅលើការគ្រប់គ្រងចំណូលពីប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ អាកាសចរស៊ីវិល ចំណូលពីវិស័យទេសចរណ៍ ចំណូលពីទិដ្ឋាការ ចំណូលពីការជួលរោងចក្រ សហគ្រាស និងទ្រព្យ សម្បត្តិផ្សេងៗទៀត។
- ពិនិត្យ និងស្រាវជ្រាវឡើងវិញពីការយកកែវី និងសួយសារ ក្នុងវិស័យវី ប្រេងកាត និងឧស្ម័ន។
- បង្កើតយន្តការតាមដានការអនុវត្តកិច្ចសន្យារុករក ឬការធ្វើអាជីវកម្មវី រួមបញ្ចូលទាំងការបូម ខ្សាច់ ការកាយយកថ្ម និងការកាយអាចម៍ដី ជាដើម ដើម្បីជាមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ក្នុងការ ប្រមូលចំណូល។

- បន្តពង្រឹង និងជំរុញឲ្យបានជោគជ័យនូវវិធានការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងកំរៃសេវារដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋដែលទើបត្រូវបានដាក់ចេញក្នុងពេលថ្មីកន្លងមក។
- សិក្សាកែប្រែកិច្ចសន្យាជាមួយក្រុមហ៊ុនឯកជន ដែលទទួលសិទ្ធិគ្រប់គ្រងសកម្មភាពរបស់អាកាសយានដ្ឋាន និងសេវាកម្មចរាចរណ៍ផ្លូវអាកាសកម្ពុជា ដើម្បីទទួលបានផលប្រយោជន៍សមស្របជូនរាជរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងពេលដែលចំនួនអ្នកទេសចរណ៍បន្តកើនឡើង។
- ជំរុញការរៀបចំ និងដាក់ឲ្យដំណើរការមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានទូរគមនាគមន៍ (DMC) ឲ្យបានឆាប់ ដើម្បីកៀរគរចំណូលពីវិស័យទូរគមនាគមន៍។
- បង្កើតយន្តការអន្តរក្រសួងដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងប្រមូលចំណូលថ្លៃឈ្នួលដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច។
- ពិនិត្យទៅលើសមត្ថភាព ក្របខ័ណ្ឌគុណវុឌ្ឍន៍ និងគតិយុត្តិរបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដើម្បីបញ្ចូលគ្រឹះស្ថានមួយចំនួន ទៅជាសហគ្រាសសាធារណៈ។
- ពិនិត្យ និងកែប្រែកិច្ចសន្យាជួលទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋមួយចំនួន ដែលមិនបានផ្តល់ផលប្រយោជន៍សមរម្យដល់ភាគីរាជរដ្ឋាភិបាល ។
- ជំរុញការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងកាស៊ីណូ និងការអនុម័តច្បាប់នេះ។
- បន្តពង្រឹងអនុលោមភាពនៃការប្រើប្រាស់សៀវភៅបន្ទុក និងបង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ដើម្បីពង្រឹងការប្រមូលពីសេវាសាធារណៈ។
- ជំរុញឲ្យមានការស្រាវជ្រាវប្រភពចំណូលថ្មី ទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីបង្កើនចំណូលបង់ចូលថវិការដ្ឋ។ សម្រាប់ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។
- ពង្រឹងការងារសវនកម្មលើការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធគ្រប់ប្រភេទ។

១៣-ចំពោះផ្នែកចំណាយវិញ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់អាទិភាពគោលនយោបាយ ព្រមទាំងវិធានការដូចខាងក្រោម៖

- បន្តអនុវត្តការបង្កើនប្រាក់បៀវត្ស ក្នុងល្បឿន និងទំហំ ដែលអាចរក្សាបានចីរភាពនៃថវិកា និងធានាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ដោយឈរលើគោលការណ៍ប្រសិទ្ធភាព សមធម៌ និងសង្គតិភាពក្នុងគោលដៅដើម្បីកែលម្អ និងពង្រឹងគុណភាព សេវាសាធារណៈឲ្យបានកាន់តែប្រសើរ។
- បង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងគម្លាភាពនៃចំណាយសាធារណៈឲ្យប្រសើរជាងមុន ចំទិសដៅអាទិភាពនិង ឲ្យបានច្រើនជាងមុន តាមរយៈការធានាឲ្យថវិកាមានការផ្សារភ្ជាប់កាន់តែខ្លាំងឡើងជាមួយនឹងគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសតាមរយៈការដាក់ឲ្យអនុវត្តសាកល្បងថវិកាតាមកម្មវិធីពេញលេញចំនួន ១០ ក្រសួង។
- បន្តរក្សាអាទិភាព និងវិបារណកម្មនៃគោលនយោបាយចំណាយដល់វិស័យអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ សុខាភិបាល សំណាញ់សុវត្ថិភាព កសិកម្ម ដីធ្លី និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ទឹកស្អាត សាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ ។ល។
- បន្តការវិនិយោគលើការពង្រីក ការកែលម្អ និងការថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ដូចជា ផ្លូវថ្នល់ ផ្លូវដែក កំពង់ផែ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រស្រោចស្រព អគ្គិសនី ។ល។
- ជំរុញការលើកទឹកចិត្តក្នុងការងារស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍផ្នែកបច្ចេកទេស និងវិទ្យាសាស្ត្រ។

- ផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការវិនិយោគរដ្ឋក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងវិស័យកំរៃ ដើម្បីជំរុញផលិតភាព តម្លៃបន្ថែម និងជំរុញការកែច្នៃ និងនាំចេញកសិផល ជាពិសេសក្នុងវិស័យចិញ្ចឹមសត្វ។
- ធ្វើវិចារណកម្មចំណាយ ដើម្បីកាត់បន្ថយឱនភាពថវិកា ឲ្យមកត្រឹមកម្រិតមួយសមរម្យ ស្របតាមគោលការណ៍អន្តរជាតិ និងតំបន់។
- រឹតបន្តឹង និងសន្សំសំចៃ សំដៅបង្កើន “លំហថវិកា” សម្រាប់ដោះស្រាយសេចក្ដីត្រូវការបន្ទាន់ក្នុងការងារអភិវឌ្ឍ ក៏ដូចជាសម្រាប់គ្រៀមជាយថាហេតុចាំបាច់ផ្សេងទៀត ពិសេសគ្រៀមដោះស្រាយទប់ទល់នឹងវិបត្តិ។
- បន្តលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និង គណនេយ្យភាពក្នុងការគ្រប់គ្រង និងការចាត់ចែងចំណាយចាប់តាំងពីដំណាក់កាលនៃការរៀបចំ ការអនុវត្ត ការតាមដាន ការត្រួតពិនិត្យ និងសវនកម្ម លើលទ្ធផលនៃការអនុវត្តថវិកា។
- បន្តត្បិតត្បៀតចំណាយចរន្ត ជាពិសេសការបន្តសន្សំសំចៃលើមុខសញ្ញាចំណាយអគ្គិសនីទូរស័ព្ទ ប្រេងឥន្ធនៈ ជៀសវាងបេសកកម្មបរទេស ឬការរៀបចំប្រជុំនៅក្នុងប្រទេសដែលពុំសូវចាំបាច់ បន្ថយការទិញសម្ភារៈប្រណិត ការទិញសម្ភារៈថ្មី និងការបោះពុម្ពដែលមិនសូវចាំបាច់ និងមានវិធានការម៉ឺងម៉ាត់ក្នុងកិច្ចលទ្ធកម្មសាធារណៈ។
- អនុវត្តឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងតម្លាភាពនូវការងារលទ្ធកម្មនៃចំណាយសាធារណៈ និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់លទ្ធកម្មសាធារណៈ។
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងហ្មត់ចត់ និងការជ្រើសរើសមន្ត្រីរាជការ ពិសេសបុគ្គលិកជាប់កិច្ចសន្យា និង បុគ្គលិកអណ្ដែត។

III. រចនាសម្ព័ន្ធនៃឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា

ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលបានគូសរំលេចខាងលើ បានកំណត់អំពីគោលដៅរួមនៃការប្រមូលចំណូល និងបណ្ដាវិធានការចាំបាច់នានាដែលត្រូវអនុវត្ត ដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅដែលបានដាក់ចេញនោះ ចំណែកខាងផ្នែកចំណាយវិញបានកំណត់អំពីគោលដៅរួមនៃចំណាយ និងបណ្ដាអាទិភាពចម្បងៗ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដូចដែលបានកំណត់នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ។ ដូចនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនេះ ដើម្បីឈានទៅរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ខ្លួនឲ្យបានល្អ ត្រឹមត្រូវ និងមានភាពជាក់ស្ដែង។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ឲ្យក្រសួង-ស្ថាប័ន អាចរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិការបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងមានលក្ខណៈឯកភាពគ្នា រាជរដ្ឋាភិបាលសូមកំណត់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឲ្យមានរចនាសម្ព័ន្ធ និងខ្លឹមសារដូចតទៅ ៖

-ផ្នែកទី១: សេចក្ដីផ្ដើម:

១៣-ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៤ ត្រូវចាប់ផ្ដើមដោយការរៀបរាប់អំពីតួនាទី និងបេសកកម្មចម្បងៗរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន, អំពីស្ថានភាពជាក់ស្ដែងនៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៣ និងការព្យាករសភាពការណ៍នៃការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៤ រៀបនឹងគោលដៅសូចនាករដែលបានកំណត់ និងបញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗ ដែលត្រូវដោះស្រាយជាបន្តបន្ទាប់នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៤ និងឆ្នាំខាងមុខ ។ បន្ទាប់មកត្រូវមានការរៀបរាប់អំពីវិធានការគោលនយោបាយសំខាន់ៗ សម្រាប់រួមចំណែកអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ

ដំណាក់កាលទី៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (២០១៤-២០១៨)។ សូមរៀបចំខ្លឹមសារនៃផ្នែកទី១ នេះទៅតាមគំរូដែលភ្ជាប់ជាមួយសារាចរណែនាំនេះ។

-ផ្នែកទី២: គោលបំណងគោលនយោបាយ:

១៤-គោលបំណងគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់ចក្ខុវិស័យរយៈពេល មធ្យមនិងវែង (៣-៥ឆ្នាំ) ដោយផ្អែកលើគោលនយោបាយតាមវិស័យដែលមាននៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ និង ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ។ ដូចនេះ គោលបំណងគោលនយោបាយមិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម ជារៀងរាល់ឆ្នាំទេ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃឡើងវិញអំពីគោលបំណង គោលនយោបាយនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៤ ដែលបានផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាល ទី២ ដើម្បីកំណត់ពីសុពលភាពនៃគោលបំណងគោលនយោបាយនោះ ដែលនាំឲ្យមានការកែសម្រួលគោលបំណង គោលនយោបាយសម្រាប់រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ដែលត្រូវផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (២០១៤-២០១៨) ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការផ្លាស់ប្តូរ មុខងារ និងភារកិច្ចរបស់ស្ថាប័ន ក៏ជាកត្តាមួយដែលធ្វើឲ្យគោលបំណងគោលនយោបាយមានការផ្លាស់ប្តូរដែរ។ សូម រៀបចំខ្លឹមសារនៃផ្នែកទី២នេះទៅតាមគំរូដែលភ្ជាប់ជាមួយសារាចរណែនាំនេះ។

-ផ្នែកទី៣: កម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព:

១៥-ការរៀបចំកម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព ត្រូវឲ្យឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងគោលនយោបាយ ព្រោះ កម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព គឺជាឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តគោលបំណងគោលនយោបាយ។ នៅក្នុងផ្នែកនេះ គឺជា ការរៀបរាប់និងពន្យល់អំពីកម្មវិធី (សម្រាប់ក្រសួងអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី) ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព (សម្រាប់ក្រសួង- ស្ថាប័នដែលមិនអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី) ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីអនុវត្តគោលបំណងគោលនយោបាយ ដែល បានកំណត់នៅក្នុងផ្នែកទី២។ កម្មវិធីឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពត្រូវមានលក្ខណៈសមាហរណកម្ម ដោយត្រូវគ្រប ដណ្តប់លើគម្រោងឬសកម្មភាពការងារទាំងអស់ ទាំងរវាងគម្រោង ឬសកម្មភាពការងារដែលហិរញ្ញប្បទានដោយ ថវិការដ្ឋ និងថវិកាហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ។ ជាមួយគ្នានេះ ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវកំណត់អង្គការថវិកា ឬ អង្គការប្រតិបត្តិឲ្យទទួលខុសត្រូវទៅតាមរចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធីឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌ នៃកំណែទម្រង់ថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗត្រូវរៀបចំក្របខ័ណ្ឌច្បាស់លាស់ អំពីភារកិច្ចរបស់មន្ទីរ រាជធានី-ខេត្តនៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពរបស់ខ្លួន។ ជាទូទៅ មន្ទីររាជធានី-ខេត្ត មិនចាំបាច់ ត្រូវមានកម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព ដោយឡែកទេ ព្រោះមន្ទីរ គឺជាដែររបស់ក្រសួងនៅតាមរាជធានី-ខេត្ត ដែល មានភារកិច្ចរួមចំណែកអនុវត្តបណ្តាកម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពរបស់ក្រសួង។ ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗមាន កម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពមិនលើសពី ៥ ឡើយ ប៉ុន្តែអាចមានអនុកម្មវិធីសមស្រប និងតាមការចាំបាច់។ ក្នុងន័យនេះ មន្ទីរក៏អាចមានអនុកម្មវិធីដោយឡែកដែរ ដែលចូលរួមចំណែកសម្រេចគោលនយោបាយរបស់ ក្រសួងដែលបានដាក់ចេញ។ ការកំណត់កម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនៃផ្នែកទី៣នេះ ក៏ត្រូវកំណត់ផងដែរ នូវ តម្រូវការធនធានសម្រាប់អនុវត្ត ដែលរួមទាំងធនធានថវិកាជាតិ និងថវិកាហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ។ សូមរៀបចំផ្នែកទី៣នេះតាមតារាងទី១.១ និង ១.២, និង តារាងទី២.១ និង ២.២ នៃគំរូផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ថវិកាដែលភ្ជាប់ជាមួយសារាចរណែនាំនេះ។

-ផ្នែកទី៤: សូចនាករ និងគោលដៅសូចនាករ:

១៦-គោលបំណងគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនីមួយៗ ត្រូវតែមានការតាមដាននិង វាស់លទ្ធផលសម្រេចបានពីការអនុវត្តជាក់ស្តែង តាមរយៈការកំណត់សូចនាករ និងគោលដៅសូចនាករ។ នៅក្នុងការ កំណត់សូចនាករ ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវកំណត់ទាំងសូចនាករលទ្ធផលក្នុងឆ្នាំ និងសូចនាករលទ្ធផលចុងក្រោយ។ សូចនាករលទ្ធផលក្នុងឆ្នាំ គឺជាវង្វាស់ដែលអាចកំណត់គោលដៅសមិទ្ធកម្ម នៃការអនុវត្តកម្មវិធីឬយុទ្ធសាស្ត្រ

អាទិភាពនីមួយៗ នៅក្នុងរយៈពេលជាក់លាក់មួយ (មិនលើសពីមួយឆ្នាំ)។ រីឯសូចនាករលទ្ធផលចុងក្រោយ គឺជាវង្វាស់ដែលអាចកំណត់គោលដៅសមិទ្ធកម្មចុងក្រោយ ដែលជាលទ្ធផលបង្កើតឡើងដោយលទ្ធផលក្នុងឆ្នាំ នៃ ការអនុវត្តកម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពក្នុងរយៈពេលមធ្យម និងវែង (លើសពីមួយឆ្នាំ)។ សូចនាករអាចមាន សូចនាករបន្ថែមថ្មី និងសូចនាករចាស់ដែលត្រូវកែសម្រួល។ ការជ្រើសរើសសូចនាករនីមួយៗ ត្រូវមានការ ពន្យល់ពីមូលហេតុ។ ចំពោះសូចនាករចាស់ ត្រូវបញ្ជាក់អំពីស្ថានភាពនៃការអនុវត្តឆ្នាំ២០១៣ ការព្យាករណ៍ស្ថានភាព នៃការអនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពតាមការជាក់ស្តែង។ កម្មវិធីឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនីមួយៗ អាច មានសូចនាករប្រើប្រាស់ ប៉ុន្តែក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវជ្រើសរើសសូចនាករក្នុងកម្រិតមួយសមស្រប និងគ្រប់គ្រាន់ដែល ធានានូវការសម្រេចបាននៃការអនុវត្តកម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព។ ទន្ទឹមនឹងការកំណត់សូចនាករ ក្រសួង- ស្ថាប័នត្រូវកំណត់គោលដៅនៃសូចនាករ ទាំងគោលដៅសូចនាករលទ្ធផលក្នុងឆ្នាំ និងគោលដៅសូចនាករ លទ្ធផលចុងក្រោយ។ គោលដៅសូចនាករទាំងពីរប្រភេទនេះ ចាំបាច់ត្រូវឲ្យមានទំនាក់ទំនងគ្នា និងឆ្លើយតបគ្នា យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីធានានូវការសម្រេចបានគោលបំណងគោលនយោបាយដែលបានកំណត់នៅក្នុង រយៈពេលជាក់លាក់មួយ។ គោលដៅសូចនាករលទ្ធផលក្នុងឆ្នាំមានលក្ខណៈជាបរិមាណ ឬ/និងជាគុណភាព ប្រចាំឆ្នាំ ដែលជាសមិទ្ធផលនៃការអនុវត្តកម្មវិធីឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនីមួយៗ។ រីឯគោលដៅសូចនាករលទ្ធផល ចុងក្រោយ គឺជាគោលដៅសមិទ្ធកម្មចុងក្រោយជាបរិមាណ ឬ/និងជាគុណភាព ដែលជាលទ្ធផលបង្កើតឡើង ដោយលទ្ធផលក្នុងឆ្នាំនៃការអនុវត្តកម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនីមួយៗ នៅក្នុងរយៈពេលមធ្យម និងវែង (លើសពី ១ ឆ្នាំ)។ ក្នុងការកំណត់គោលដៅសូចនាករ កត្តាចាំបាច់និងសំខាន់បំផុត គឺត្រូវដឹងពីស្ថានភាព បច្ចុប្បន្នរបស់សូចនាករទាំងនោះ ដែលអាចទៅកំណត់គោលដៅដែលចង់បានដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណង គោលនយោបាយដែលបានកំណត់ ហើយការកំណត់គោលដៅនេះ ចាំបាច់ត្រូវតែមានភាពសមស្របនិង ប្រាកដនិយម ដែលអាចអនុវត្តបាន។ សូមរៀបចំខ្លឹមសារនៃផ្នែកទី៤នេះតាមតារាងទី៣.១ និង៣.២ នៃគំរូផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រថវិកាដែលបានភ្ជាប់មក ជាមួយសារចរណ៍នាំនេះ។

-ផ្នែកទី៥: ការកំណត់ធនធាន:

១៧-ការគ្រោងតម្រូវការចំណាយ គឺជាការគណនាចំណាយសម្រាប់រយៈពេល៣ឆ្នាំ(២០១៥-២០១៧) ទៅតាមកម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនីមួយៗ និងទៅតាមប្រភេទចំណាយ និងប្រភពធនធាន រួមទាំង ថវិកាជាតិ និងថវិកាហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដូចក្នុងតារាងទី៤.១និង៤.២ នៃគំរូផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ដែលបានភ្ជាប់មកជាមួយនឹងសារចរណ៍នាំនេះ។ ការកំណត់ពីតម្រូវការធនធានដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនីមួយៗ ត្រូវផ្ដោតជាសំខាន់លើកត្តាមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានកំណត់ ជាពិសេស កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំ អត្រាអតិផរណា ប្រចាំឆ្នាំ និងទិសដៅសំខាន់ៗក្នុងការកំណត់អាទិភាពនៃចំណាយ។
- ការវាយតម្លៃការអនុវត្តចំណាយក្នុងរយៈពេលកន្លងមក និងការប៉ាន់ស្មានការអនុវត្តចំណាយក្នុង ឆ្នាំកំពុងអនុវត្តរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត នីមួយៗ។
- ការកំណត់តម្រូវការធនធានទៅតាមឆ្នាំនីមួយៗ ត្រូវមានភាពជាក់ស្តែង និងសុក្រិតដើម្បីឆ្លើយតប ទៅតាមតម្រូវការរបស់កម្មវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនីមួយៗ ។

១៨-ការគ្រោងចំណូល គឺជាការគ្រោងចំណូលសម្រាប់រយៈពេល៣ឆ្នាំ (២០១៥-២០១៧) ដោយផ្អែក លើក្របខ័ណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈខាងលើ ព្រមទាំងលទ្ធផល និងបទពិសោធន៍ក្នុង ការអនុវត្តនៃបណ្តាញកន្លងមក រួមទាំងគោលនយោបាយ និងវិធានការថ្មីដែលគ្រោងនឹងដាក់ឲ្យអនុវត្ត។ ការ គ្រោងចំណូលនេះ ត្រូវគិតបញ្ចូលចំណូលគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ រួមទាំងចំណូលដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រង

និងប្រមូលផ្តល់ដោយក្រសួង-ស្ថាប័ន និងចំណូលដែលបានមកពីថវិកាហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងនៅក្នុងក្រសួង-ស្ថាប័ន ដូចក្នុងតារាងទី៥.១និង៥.២ នៃគំរូផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ដែលភ្ជាប់មកជាមួយនឹង សារាចរណែនាំនេះ។ នៅក្នុងផ្នែកនេះ ប្រសិនបើក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ដែលមិនមានប្រភពចំណូល គឺពុំតម្រូវឲ្យរៀបចំឡើយ ប៉ុន្តែចំពោះក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ដែលមានប្រភពចំណូល គឺត្រូវរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ រួមមានទាំងគោលនយោបាយ និងវិធានការសម្រាប់ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងប្រមូលចំណូល។ នៅក្នុងការគ្រោងចំណូល ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដោយរួមទាំងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ត្រូវផ្អែកជាសំខាន់លើ៖

- ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- យុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម
- ការវាយតម្លៃការអនុវត្តប្រមូលចំណូលក្នុងឆ្នាំកន្លងទៅ និងការប៉ាន់ស្មានការអនុវត្តប្រមូលចំណូលក្នុងឆ្នាំកំពុងអនុវត្ត។

-ផ្នែកទី៦: សេចក្តីសន្និដ្ឋាន:

១៩-ផ្នែកចុងក្រោយ គឺជាការសន្និដ្ឋានទៅលើការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៥ និងការលើកទិសដៅកម្មវិធីសកម្មភាព និងវិធានការ ដើម្បីសម្រេចបានតាមគោលដៅដែលបានកំណត់នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៥ ។

IV. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

២០-បើគិតត្រឹមតែរយៈពេល ៥ ឆ្នាំចុងក្រោយ ពេលគឺក្នុងរយៈពេលនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ ទោះបីជាបានជួបប្រទះនឹងបញ្ហាប្រឈម និងឧបសគ្គធំៗជាច្រើន ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅតែអាចបោះជំហានរីកចម្រើនទៅមុខបានយ៉ាងរឹងមាំ ក្នុងឋានៈជាប្រទេសដែលមានសេដ្ឋកិច្ចលូតលាស់លឿននៅអាស៊ី មានការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្របានយ៉ាងឆាប់រហ័ស និង មានគម្លាតរវាងអ្នកមាននិងអ្នកក្រកាន់តែរួមតូច។ ស្ថានភាពនេះបាននាំកម្ពុជាមកដល់ចំណុចរបត់នៃការផ្លាស់ប្តូរពីបរិមាណទៅគុណភាព ពេលគឺស្ថិតនៅលើមាត់នៃការផ្លាស់ប្តូរពីចំណាត់ថ្នាក់នៃប្រទេសមានចំណូលទាប (Low Income Status-LIS) ទៅជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប (Low Middle-Income Status - LMIS) ប្រកបដោយគុណភាព។ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងនេះ ក្នុងបរិការណ៍នៃសមាហរណកម្មតំបន់ និងពិភពលោក កម្ពុជាត្រូវប្រឈមនឹងការប្រកួតប្រជែងយ៉ាងស្រួចស្រាវផងដែរ។ ប្រការនេះមានន័យថា កម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវខិតខំថែមទៀត និងកាន់តែឲ្យបានខ្លាំងក្លាជាងមុន ពិសេសថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ត្រីរាជការគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ត្រូវតែផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ និងផ្គត់ផ្គង់ នៅក្នុងការធ្វើការងារ ព្រមទាំងខិតខំពង្រឹងសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស និងស្ថាប័ន ឲ្យស្របទៅតាមនិន្នាការរបស់ពិភពលោក។ នៅក្នុងន័យនេះ ការជំរុញកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅលើគ្រប់វិស័យឲ្យបានជោគជ័យ ជាពិសេស កំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ គឺជាកត្តាស្លាប់រស់របស់កម្ពុជា។ ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈបានល្អ មិនត្រឹមតែអាចបង្កើនសក្តានុពលនៃតួនាទីរបស់ថវិកា ដែលជាឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣ ប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងសម្រាប់គាំទ្រដល់ការដ្ឋានកំណែទម្រង់ដទៃទៀត។

២១- ការលើកកម្ពស់គុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ដែលជាផ្នែកមួយនៃកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ គឺជាវិធានការដ៏មានសារៈសំខាន់បំផុត សម្រាប់លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការរៀបចំថវិកា និងការបែងចែកថវិកា។ ជាវិធីសាស្ត្រជាក់ស្តែងមួយ ដើម្បីរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០១៥ ឲ្យបានសមស្រប ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តនីមួយៗ ត្រូវត្រួតពិនិត្យឡើង

វិញនិងវាយតម្លៃលើការអនុវត្តកន្លងមក ដោយផ្អែកលើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០១៤ របស់ខ្លួន និងក្របខ័ណ្ឌ គោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈខាងលើ ហើយរៀបចំកែសម្រួល ទៅតាមតម្រូវការ ភ្ជាប់មកជាមួយសារាចរណែនាំនេះ។

២២-គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងអស់ ត្រូវបញ្ជូនផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥ ដែលមាន វិសាលភាពគ្របដណ្តប់ទាំងថវិកាមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឲ្យបានមុនថ្ងៃទី ១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ ដើម្បីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ពិនិត្យ និង អាចអញ្ជើញតំណាងក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តមកពិគ្រោះ និងសាកសួរព័ត៌មានបន្ថែមក្នុង ករណីចាំបាច់។ ក្រសួង-ស្ថាប័នដែលមិនបានផ្តល់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាតាមពេលវេលាកំណត់ខាងលើ ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ មានសិទ្ធិស្នើការវិភាជកញ្ចប់ថវិកា ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងការអនុវត្តថវិកានៃឆ្នាំកន្លងទៅ។

២៣-ទទួលបានសារាចរណែនាំនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន រួមទាំងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ ត្រូវអនុវត្ត ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងឲ្យបានទាន់ឱសានវាទ។ ក្នុងករណីក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត មានចំណុចណាមួយមិនច្បាស់លាស់ខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ត្រូវទាក់ទងជាបន្ទាន់ជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ដើម្បីរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឲ្យបានទាន់ ពេលវេលាតាមកាលកំណត់ និងធ្វើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុឲ្យបានមុនថ្ងៃទី១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- "ដើម្បីជូនជ្រាប"
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- រាជកិច្ច "ដើម្បីចុះផ្សាយ" ✓
- គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន
- គ្រប់អភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី ខេត្ត
- គ្រប់មន្ទីរជំនាញរាជធានី ខេត្ត
- "ដើម្បីមុខការ"
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ